

Dosarul nr.3ra-771/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu)

DECIZIE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând recursul depus de Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Cojocar împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 februarie 2019, Fiodor Cojocar a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru, concretizată la 12 martie 2020 (f.d.195-200, vol. I), solicitând recunoașterea nulă a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018 privind refuzul stabilirii pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru de a recunoaște dreptul la pensie specială (militară) din data de 06 decembrie 2018, de a stabili și de a acorda pensie pentru limită de vârstă, cu alocare a pensiei militare (pentru vechime în serviciu - 45 ani calendaristici), la atingerea limitei de vârstă (62 ani 8 luni), cu începere de la data atingerii limitei de vârstă – 06 decembrie 2018, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea calculului mărimii pensiei la data

pensionării 06 decembrie 2018 pentru vechime totală în munca 45 ani, respectiv pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani - 1 % din suma respectivă $(45-25)*\% = 20 \%$, în total - 70 % din solda la data pensionării (06 decembrie 2018), care constituie 15 318 de lei pentru funcția de șef adjunct al Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției pe lângă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în grad de locotenent-colonel și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea în termen de o lună recalcularea pensiei lui Fiodor Cojocar cu aplicarea adaosurilor legale acordate în perioada de după 06 decembrie 2018, achitarea diferenței între pensia militară și pensia pentru limita de vârstă, alocată conform deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centrur. 91/2019/980 din 01 februarie 2019.

În motivarea acțiunii Fiodor Cojocar a indicat că, la 06 decembrie 2018, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru cu cerere privind acordarea pensiei speciale, înregistrată cu nr. 91/2018/6734, întemeiată în baza prevederilor art. 2 alin. (1), art. 9 lit. d), art. 10, art. 11, art. 31 alin. (2) și (3), art. 41 alin. (1), tabelul nr. 2 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, în baza prevederilor Legii nr. 282 din 28 decembrie 2016 pentru modificarea Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, art. 7, art. 13 lit. d), art. 14 lit. b), art. 48 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Ulterior, la 18 decembrie 2018, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru în baza prevederilor art. art. 9, 10, 11, 14 și 31 alin. (2) și (3) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, cu cerere de acordare a pensiei pentru limită de vârstă, înregistrată cu nr. 6819, solicitând stabilirea pensiei militare (pentru vechime în serviciu), la atingerea limitei de vârstă, având dreptul la alegere, conform prevederilor art. art. 7, 13 lit. d) și 14 lit. b) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Reclamantul a comunicat că, temei pentru înaintarea cererii către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a servit faptul că, la 06 decembrie 2018 dânsul a atins vârsta de pensionare stabilită de lege, 62 ani 8 luni, activând în cadrul Ministerului Afacerilor Interne - 14 ani 02 luni 06 zile, în perioada 07 decembrie 1983 - 13 februarie 1998, fără întreruperi, fapt care îi permite pensionarea conform art. 13 lit. d) și art. 14 lit. b) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Reclamantul a mai indicat că, la cererea de stabilire a pensiei conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, au fost prezentate Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect.

Centru documentele confirmative, care îi acordă dreptul la stabilirea pensiei militare, conform art. 31 alin. (2) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

La 23 ianuarie 2019, a primit de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru scrisoarea nr. 510 prin care, s-a comunicat că, potrivit art. 48 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pensiile se stabilesc de Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern, iar în conformitate cu art. 2 alin. (1) din Legea nominalizată, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Totodată, s-a adus la cunoștință că, una din condițiile de bază pentru stabilirea pensiei în temeiul legii sus numite, constituie eliberarea din funcția deținută ca militar, astfel că dânsul nu întrunește condițiile stabilirii pensiei în temeiul Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Ulterior, la 27 ianuarie 2019, Fiodor Cojocar a primit prin poștă decizia privind refuzul stabilirii pensiei nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018.

Reclamantul consideră că, scrisoarea nr. 510 din 23 ianuarie 2019 este nefondată și ilegală, iar fără emiterea unei decizii în baza art. 31 alin. (3) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, pârâtul i-a lezat dreptul de alegere a pensiei de asigurare socială de stat, garantat de Constituția Republicii Moldova, de Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Reclamantul a mai menționat că, prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019 lui Cojocar Fiodor s-a stabilit pensie pentru limita de vârstă în suma de 4391,27 de lei, conform Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Reclamantul susține că, Casa Națională de Asigurări Sociale, a lăsat fără examinare petiția adresată la 19 iunie 2019 privind refuzul de recunoașterea a dreptului la pensionare conform Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, adoptat ilegal de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, limitându-se la oferirea unui răspuns formal.

Prin încheierea din 03 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Cojocar Fiodor împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru privind recunoașterea ilegalității și nulității deciziei nr. 510 din 23 ianuarie 2019, recunoașterea dreptului la pensie pentru limita de vârstă în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, art. 265 lit. g) din Codul de procedură civilă (f.d.76-78, vol. I).

Prin decizia din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de avocatul Sîrbu Ion, în interesele lui Fiodor Cojocar și anulată încheierea din 03 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu remiterea pricinii la instanța competentă pentru judecarea cauzei (f.d.98-102, vol. I).

La 17 decembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus referință solicitând conform art. 224 alin. (1) lit. a) - e) din Codul administrativ, respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată (f.d.157-160, vol. 1).

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată, acțiunea înaintată de Fiodor Cojocar împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru cu privire la recunoașterea nulității și anularea deciziei nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018, obligarea recunoașterii dreptului la pensie specială, obligarea stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, obligarea efectuării calculului mărimii pensiei conform art. 14 lit. d) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, obligarea efectuării în termen de o lună a recalculării pensiei și achitării diferenței (f.d.241, vol. I, 19-27, vol. II).

La 03 decembrie 2020, Fiodor Cojocar a depus prin intermediul poștei electronice, cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.1, 2-8, vol. II).

Prin decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Fiodor Cojocar împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.103,104-126, vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la 06 decembrie 2018, Fiodor Cojocar a înaintat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru mun. Chișinău cerere privind stabilirea/reexaminarea pensiei înregistrată cu nr. 91/2018/6734, iar prin decizia nr.91/2018/62031 din 19 decembrie 2018, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a refuzat lui Fiodor Cojocar în stabilirea pensiei, invocându-se că se refuză în stabilirea pensiei pentru limita de vârstă conform cererii personale nr. 12019A, decizia a fost luată în baza art. 11 alin. (1) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

La fel, instanța de apel a stabilit că prin răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 510 din 23 ianuarie 2019, s-a comunicat lui Fiodor Cojocar că nu întrunește condițiile stabilirii pensiei în temeiul Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Ulterior, la 23 ianuarie 2019, Fiodor Cojocar a depus cerere în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru privind stabilirea/reexaminarea pensiei (f.d.166, vol. I), iar prin decizia nr. 91/2018/980 din 01 februarie 2019, s-a stabilit lui Cojocar Fiodor, de la data de 23 ianuarie 2019 pensia pentru limita de vârstă în mărime de 4391,27 de lei.

Așadar, instanța de apel a remarcat că la judecarea cauzei, s-a constatat cu certitudine faptul că, urmare a recalculării vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului prin certificatul nr. 44/10-C-370/18 din 04 iunie 2016, eliberat de către

Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Fiodor Cojocar în cadrul organelor afacerilor interne constituie – 14 ani 02 luni 06 zile, de la data de 07 decembrie 1983 până la data de 13 februarie 1998, iar stagiul total de cotizare constituie peste 36 ani (f.d.89, vol. I).

În acest sens, instanța de apel a reținut că, contrar argumentelor invocate de apelant, Casa Națională de Asigurări Sociale este competentă să recalculeze și să achite pensia, reieșind din vechimea în muncă reflectată în confirmarea eliberată de entitatea în care Fiodor Cojocar și-a desfășurat activitatea.

Instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia instanței de fond privind temeinicia refuzului or, conform prevederilor legale, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor, întrucât stabilirea în privința reclamantului a pensiei pentru vechime în muncă nu poate fi efectuată, așa cum, conform certificatului eliberat de Ministerul Afacerilor Interne, Cojocar Fiodor a activat în cadrul organelor afacerilor interne în perioada de la 07 decembrie 1983 până la 13 februarie 1998, iar conform prevederilor legale, reclamantul nu întrunește condițiile necesare în vederea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, aceasta urmând a fi stabilită în condițiile legii în vigoare la data eliberării din funcție și trecerii în rezervă.

În același timp, instanța de apel a precizat că, în cazul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, mărimea pensiei urmează a fi calculată în condițiile și în conformitate cu prevederile Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, ceea ce și a fost efectuat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, prin decizia nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019, nefiind posibilă la caz stabilirea pensiei pentru limita de vârstă cu calcularea acesteia, conform prevederilor legale ce prescriu stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu.

Drept urmare, instanța de apel a conchis ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond precum că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, nu poate avea calitatea de pârât la caz, deoarece conform pct. 5 și 13 din Hotărârea Guvernului nr. 937 din 13 noiembrie 2014 Cu privire la aprobarea Statutului Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casa Națională este constituită din Aparatul central care își are sediul în mun. Chișinău și înființează case teritoriale de asigurări sociale, fără personalitate juridică, în funcție de numărul sau de structura asiguraților și de complexitatea activității la nivel teritorial. Casa Națională are în subordine subdiviziuni teritoriale desconcentrate, fără personalitate juridică, numite case teritoriale, create reieșind din necesitatea și eficacitatea acordării serviciilor de asigurări sociale, astfel încât Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru mun. Chișinău, este o subdiviziune structurală a Casei Naționale de Asigurări Sociale, care nu are personalitate juridică și nu poate fi reținută în calitate de pârâtă, în cazul dat.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță, examinând cauza, a ajuns la o concluzie justă și întemeiată precum că, la emiterea deciziei nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018, contestată de către reclamant, Casa Teritorială de Asigurări Sociale

sect. Centru, a respectat procedurile legale de emitere a actului, nefiind constatate careva temeieri legale de constatare a ilegalității și anulare a deciziei specificate.

La 21 iunie 2021, Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.132-142, vol. II).

În motivarea recursului, Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de apel și a instanței de fond, reiterând în acest sens circumstanțele de fapt și de drept din cererea de chemare în judecată inițială și cea concretizată, precum și cele relevate în cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că este neîntemeiată concluzia Casei Naționale de Asigurări Sociale privind netemeinicia pretențiilor lui Fiodor Cojocar privind obligarea stabilirii pensie conform art. 13 lit. d) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, întrucât potrivit certificatului nr. 44/10-C-370/18 din 04 iunie 2018 eliberat de către Ministerul Afacerilor Interne, Cojocar Fiodor a fost trecut în rezervă (eliberat din serviciu) la 13 februarie 1998, iar pensia acestuia urma a fi stabilită, în cazul întrunirii condițiilor legale, la data trecerii în rezervă.

Recurentul menționează că, art. 13 lit. d) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prevede că militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din alte motive decât cele expuse la lit. b) și c) din prezentul articol, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne, la atingerea vârstei de pensionare stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Prin urmare, dânsul deține dreptul de pensionare specială (militară) datorita faptului că a atins vârsta de pensionare (62 ani 8 luni) și a obținut dreptul de pensionare la 06 decembrie 2018. Vechimea totală în muncă este peste 45 ani calendaristici, inclusiv serviciul în organele afacerilor interne - 14 ani 02 luni 06 zile, în perioada 07 decembrie 1983 – 13 februarie 1998, confirmat prin certificatul MAI nr. 44/10-C-370/18 din 04 iunie 2018. Astfel, pensia specială urma a fi stabilită de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru la 06 decembrie 2018, la atingerea vârstei de pensionare 62 ani 8 luni, și nicidecum conform declarației Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data eliberării din serviciul Ministerului Afacerilor Interne, 13 februarie 1998.

Recurentul a invocat că, este nefondat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale la calcularea pensiei din salariul (solda) pentru funcția de șef adjunct Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, în grad de locotenent-colonel, stabilit prin Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, cu trimitere la normele art. 44 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii

a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, întrucât calculul urmează a fi efectuat conform legislației în vigoare, la data pensionării 06 decembrie 2018.

Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, prevede la art. 14 lit. b), modalitatea de calcul a pensiei, la atingerea vârstei de pensionare stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat. În cazul recurentului, la 06 decembrie 2018, fără trimitere la alte articole din lege sau la alte acte normative privind alte modalități de calcul, decât modalitatea prevăzută de art. 14 lit. b) din actuala lege, pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă, pentru vechimea de 25 de ani - 1 procent din suma respectivă a soldei sau a salariului, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

Calculul mărimii pensiei speciale (militare) pentru vechime în muncă de 45 ani calendaristici, la data pensionării – 06 decembrie 2018, urmând a fi efectuat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani - 1 procent din suma respectivă, $(45-25)*1\%= 20$ procente, în total - 70 procente din solda (salariul) la data pensionării (06 decembrie 2018), care constituie 15 318 de lei pentru funcția de șef adjunct Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, în grad de locotenent-colonel, stabilită prin Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (în vigoare din 01 decembrie 2018), conform certificatului Ministerului Afacerilor Interne privind salariul lunar a lui Cojocar Fiodor nr. 44/15-756/19 din 16 aprilie 2019 în corespundere cu art. 44.

Recurentul susține că s-au lezat drepturile de pensionare prevăzute de art. 1, 4, 16, 47, 53 din Constituția Republicii Moldova, art. 2 alin. (1), art. 9 lit. d), art. 10, art. 11, art. 31 alin. (2), (3), art. 41 alin. (1), tabelul nr. 2 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, art. 7, art. 13 lit. d), art. 14 lit. b) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri.

Recurentul consideră că, hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel, sunt ilegale și emise în contradicție cu prevederile art. 224 din Codul administrativ și Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Recurentul a solicitat casarea hotărârii din 19 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii, și anume:

- recunoașterea nulă a deciziei privind refuzul stabilirii pensiei nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru;

- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru de a recunoaște dreptul lui Cojocar Fiodor la pensie specială (militară) din data de 06 decembrie 2018, de a stabili și de a acorda lui Cojocar Fiodor pensie pentru limită de vârstă, cu alocare a pensiei militare (pentru vechime în serviciu - 45 ani calendaristici), la atingerea limitei de vârstă (62 ani 8 luni), cu începere de la data atingerii limitei de vârstă – 06 decembrie 2019, conform cererii lui Cojocar Fiodor;

- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea calculului mărimii pensiei lui Cojocar Fiodor, la data pensionării 06 decembrie 2018 pentru vechime totală în muncă de 45 ani, respectiv pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani - 1 % din suma respectivă $(45-25) \cdot \% = 20 \%$, în total - 70 % din solda la data pensionării (06 decembrie 2018), care constituie 15 318 de lei pentru funcția de Șef adjunct al Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției pe lângă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în grad de locotenent-colonel;

- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea în termen de o lună la recalcularea pensiei lui Cojocar Fiodor cu aplicarea adaosurilor legale acordate în perioada de după 06 decembrie 2018 și achitarea diferenței între pensia militară și pensia pentru limita de vârstă alocată conform deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta cauză în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul inițierii procedurii prealabile și a procedurii administrative, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019).

La etapa examinării procedurii de admisibilitate a recursului, prin prisma articolului 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a verificat dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost depusă în termen.

La caz, obiectul prezentului recurs se referă la decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 244 alin. (1) din Codul administrativ. Totodată, cererea de recurs nu este depusă în mod repetat, fiind depusă de către o persoană împuternicită.

Succesiv, cu referire la termenul de depunere a recursului, completul de admisibilitate reține prevederile art. 245 din Codul administrativ, potrivit cărora

recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost adoptată la 14 aprilie 2021 (f.d.103, 104-126, vol. II) și recepționată de către recurentul Fiodor Cojocar la data de 27 mai 2021 (f.d.130, vol. II).

Astfel, depunerea motivării recursului împreună cu cererea de recurs la data de 21 iunie 2021 (f.d.132-142, vol. II) este în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului depus de Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care, prin încheierea din 15 septembrie 2021 a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Colegiul notează că în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil a remis în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru copia cererii de recurs depusă de Fiodor Cojocar, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.148).

La 17 august 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus referință prin care a solicitat în conformitate cu art. 246, 248 din Codul administrativ, respingerea recursului depus de Fiodor Cojocar împotriva deciziei din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.150-153, vol. II).

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama și de a menține decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care respinge recursul.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc

felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În temeiul art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rîndul său art. 219 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, prevede că instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Din materialele cauzei se atestă că, în perioada 07 decembrie 1983 până la 13 februarie 1998, Fiodor Cojocar a activat în cadrul organelor afacerilor interne neînterupt, în diferite funcții, iar la 13 februarie 1998 în temeiul art. 91 din Regulamentul privind angajarea, drepturile, obligațiile și răspunderea efectivului de trupă și corpului de comandă al organelor afacerilor interne, a fost concediat din cadrul organelor afacerilor interne și trecut în rezerva Forțelor Armate (ordinul MAI nr. 5ef din 12 februarie 1998) (f.d.8-9, vol. I).

Conform calcului vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei Cojocar Fiodor, vechimea în serviciu pe linia Ministerului Afacerilor Interne a constituit 14 ani 02 luni 06 zile (f.d.203, vol. I).

La 06 decembrie 2018, Fiodor Cojocar s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru cu cerere pentru stabilirea/reexaminarea pensiei înregistrată cu nr. 91/2018/6734, prezentând buletinul de identitate, carnetul de muncă, acte de studii în instituții de învățămînt superior și actul despre îndeplinirea serviciului militar (f.d.201, vol. I).

Prin decizia nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a respins cererea lui Fiodor Cojocar depusă la 06 decembrie 2018, cu nr. 91/2018/6734 privind refuzul stabilirii pensiei pentru limită de vîrstă, în temeiul art. 11 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensie nr. 156-XVI din 14 octombrie 1998 (f.d.123, 162, 202, vol. I).

Ulterior, la 23 ianuarie 2019, Fiodor Cojocar s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru cu cerere pentru stabilirea/reexaminarea pensiei înregistrată cu nr. 91110224796 (f.d.166, vol. I), iar prin decizia nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019 Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a stabilit lui Cojocar Fiodor pensie pentru limita de vîrstă de la 23 ianuarie 2019, în cuantum de

4391,27 lei (f.d.167, vol. I).

Prin răspunsul nr. 510 din 23 ianuarie 2019, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru i-a comunicat lui Fiodor Cojocar referitor la cererea adresată la 18 decembrie 2018 nr. 6819, că una din condițiile de bază pentru stabilirea pensiei în temeiul Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, constituie eliberarea din funcția deținută ca militar, însă ultimul nu întrunește condițiile legii nominalizate (f.d.5-6, vol. I).

Nefiind de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018, Fiodor Cojocar la 19 iunie 2019 a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru petiție, solicitând revocarea deciziei contestate cu emiterea unei decizii noi, prin care să-i fie recunoscut și stabilit dreptul la pensie pentru vechime în muncă (pensia militară) conform art. 7, art. 13 lit. d) și art. 14 lit. b) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, începând cu 06 decembrie 2018, calculată din cuantumul stabilit în lista de state la data de 05 decembrie 2018 pentru postul de șef adjunct al Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, în grad de locotenent-colonel, precum și remunerările stabilite de legislația în vigoare (f.d.141-142, vol. I).

Examinând petiția lui Fiodor Cojocar nr. C-1441/19 din 19 iunie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale la 18 iulie 2019 i-a comunicat că potrivit art. 48 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern. Respectiv, decizia de refuz emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru a fost contestată în instanța de judecată, care urmează să se expună asupra acesteia (f.d.140, vol. I).

Tot la 18 iulie 2019, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru i-a oferit lui Cojocar Fiodor, un răspuns similar la petiția adresată la 19 iunie 2019 cu nr. 5051 (f.d.144, vol. I).

Considerând că decizia organului de pensionare, prin care i-a fost refuzată stabilirea pensiei speciale și răspunsul organului ierarhic superior prin care i-a fost respinsă cererea prealabilă sunt neîntemeiate, ilegale și bazate pe interpretarea eronată a legislației în vigoare și îi lezează dreptul la proprietate consfințit în art. 1 din Protocolul nr. 1, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la asistență și protecție socială garantat de art. 47 din Constituției, reclamantul Cojocar Fiodor s-a adresat instanței de judecată cu prezenta acțiune de apărare a drepturilor pretins încălcate.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a respins acțiunea integral ca fiind neîntemeiată (f.d.241, vol. I, 19-27, vol. II). La rândul său, soluția instanței de fond a fost menținută de Curtea de Apel Chișinău, care în susținerea motivării sale a constatat că reclamantul nu întrunește condițiile necesare în vederea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă, aceasta urmând a fi stabilită în condițiile legii în vigoare la data eliberării din funcție și trecerii în rezervă. Respectiv, în cazul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, mărimea pensiei urmează a fi calculată în condițiile și în conformitate cu prevederile Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, ceea ce și a fost efectuat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru prin decizia nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele dosarului, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția pronunțată de către instanțele judecătorești este corectă, cauza fiind examinată cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale.

În corespundere cu art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă hotărâre de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Conform art. 30 din Legea privind sistemul public de pensii* nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, pensiile se stabilesc și se plătesc de către organele de asigurări sociale.

Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate.

Modul de organizare a activităților privind stabilirea și plata pensiilor se stabilește de Guvern.

Articolul 33 alin. (1), (3) din aceeași lege, reglementează reexaminarea drepturilor la pensie, care se efectuează în cazul: a) apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc pînă la acordarea drepturilor la pensie; b) transferării la altă categorie de pensie; c) persoanelor care continuă să activeze după realizarea dreptului la pensie pentru limită de vîrstă.

Reexaminarea drepturilor la pensie se efectuează în condițiile prezentei legi.

Pensia pentru limită de vârstă, conform art. 53 alin. (1) din legea nominalizată, se determină prin cumularea stagiului de cotizare realizat pentru perioada de pînă la 1 ianuarie 1999 și începînd cu 1 ianuarie 1999.

Realizarea stagiului de cotizare constituie o condiție necesară stabilirii prestațiilor sociale, aceasta reprezintă însumarea perioadelor de activitate în care au fost achitate contribuții de asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri

beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Articolul 2 alin. (1) din Legea menționată indică că, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

În conformitate cu art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Articolul 7 din aceeași lege, prevede că militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, familiilor lor care au concomitent dreptul la diferite pensii de stat li se stabilește o singură pensie, la alegerea lor.

Potrivit art. 13 lit. d) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din alte motive decât cele expuse la lit. b) și c) din prezentul articol, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne, la atingerea vârstei de pensionare stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

În sistemul public, potrivit art. 9 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, se acordă următoarele categorii de pensii: a) pensie pentru limită de vârstă; b) pensie de dizabilitate; c) pensie de urmaș; d) pensie specială; e) pensie anticipată pentru limită de vârstă.

Pensia specială potrivit art. 10 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, reprezintă pensia publică stabilită și plătită conform prevederilor altor legi.

Articolul 11 alin. (1) din Legea precitată, stipulează că în cazul în care asiguratul îndeplinește condițiile pentru obținerea mai multor categorii de pensii, el poate opta pentru o singură categorie.

Dreptul la pensie pentru limită de vârstă conform art. 14 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, se acordă dacă sînt

îndeplinite cumulativ condițiile privind vârstele de pensionare și stagiile de cotizare prevăzute de prezenta lege.

Conform prevederilor art. 14 lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, mărimea pensiilor pentru vechime în muncă se stabilește în următoarele proporții: pentru militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani și 6 luni în serviciu militar sau în serviciu în organele afacerilor interne (art.13 lit.b), c) și d): pentru vechime totală în muncă de 25 de ani – 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani – 1 procent din suma respectivă a soldei sau a salariului, dar în total nu mai mult de 75 procente din aceste sume.

În contextul normelor enunțate, reiese că legislatorul a stipulat concret momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, inclusiv acordând dreptul persoanei la alegere o singură pensie, în cazul în care are dreptul la diferite pensii de stat.

Sub acest aspect, în baza art. 2 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor de drept sus-indicate, este evident că instanțele de judecată, examinând cauza, corect au concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii lui Fiodor Cojocar, având în vedere că ultimul nu întrunește condițiile prevăzute la art. 13 lit. d) și art. 14 lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, aceasta urmând a fi stabilită în condițiile legii în vigoare la data eliberării din funcție și trecerii în rezervă, 13 februarie 1998, conform certificatului eliberat de Ministerul Afacerilor Interne nr. 44/10-C-370/18 din 04 iunie 2018.

În ceea ce privește critica recurentului precum că, pensia specială urma a fi stabilită de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru la 06 decembrie 2018, data atingerii vârstei de pensionare 62 ani 8 luni, având vechimea totală în muncă este peste 45 ani calendaristici, inclusiv serviciul în organele afacerilor interne - 14 ani 02 luni 06 zile, prin prisma celor statuate mai sus, Colegiul lărgit relevă că dreptul la stabilirea pensiei apare după eliberare din serviciu, nicidecum în condițiile enunțate de recurent.

Corespunzător, în cazul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, mărimea pensiei urmează a fi calculată în condițiile și în conformitate cu prevederile Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, ceea ce și a fost efectuat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru mun. Chișinău, prin decizia nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019, nefiind posibil, în situația lui Fiodor Cojocar,

stabilirea pensiei pentru limita de vârstă cu calcularea acesteia conform prevederilor legale ce prescriu stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu.

În acest context, Colegiul lărgit observă că legiuitorul expres și exhaustiv a prevăzut modalitatea și condițiile de stabilire și calculare a pensiei în dependență de solicitarea beneficiarului, precum și ținând cont de întrunirea condițiilor legale în acest sens.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele recurentului precum că situația dânsului cade sub incidența art. 13 lit. d) și art. 14 lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Respectiv, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2018/62031 din 19 decembrie 2018, privind refuzul stabilirii pensiei lui Fiodor Cojocar este legală și temeiuri de a fi anulată nu există.

Circumstanța dată impune de a constata că sunt neîntemeiate cerințele subsecvente înaintate de Fiodor Cojocar cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i recunoaște dreptul la pensie specială pentru serviciu în organele afacerilor interne, în temeiul art. 14 lit. b) și art. 13 lit. d) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, obligarea de a stabili și de a acorda pensie pentru limită de vârstă (62 ani 8 luni), începând cu data atingerii limitei de vârstă – 06 decembrie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea calculului pensiei din solda la data pensionării (06 decembrie 2018), pentru vechime totală în muncă de 45 de ani, respectiv pentru vechime totală în muncă de 25 de ani - 50 procente și pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 25 de ani - 1 % din suma respectivă $(45-25)*\% = 20 \%$, în total - 70 %, care constituie 15 318 de lei pentru funcția de Șef adjunct al Departamentului pentru Combaterea Crimei Organizate și Corupției pe lângă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în grad de locotenent-colonel, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la efectuarea în termen de o lună la recalcularea pensiei cu aplicarea adaosurilor legale acordate în perioada de după 06 decembrie 2018 și achitarea diferenței între pensia militară și pensia pentru limita de vârstă alocată conform deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru nr. 91/2019/980 din 01 februarie 2019.

Modalitatea de calculare a pensiilor militarilor este reglementată de Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, cât și de Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

În sensul art. 44 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul

Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, pensia pentru militarii care au satisfăcut serviciu prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile lor se calculează din solda acestora.

Pensia pentru persoanele menționate se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Potrivit pct. 2 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, pensiile militarilor și ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorii Centrului Național Anticorupție și ale funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se calculează din următoarele tipuri de drepturi bănești, pentru militarii care au îndeplinit serviciul pe bază de contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră (cu excepția persoanelor indicate în subpunctele “b” și “c” ale prezentului punct) – din salariul funcției deținute conform schemei de încadrare, salariul pentru gradul militar (gradul special), sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înaintate de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu.

Militarilor din corpul de ofițeri, transferați pentru motive de sănătate sau limită de vârstă de la activitatea legată de efectuarea zborurilor în posturi cu salarii de funcție mai mici, care la ziua transferului aveau vechimea în muncă suficientă pentru a li se stabili pensia pentru vechime în muncă, la eliberarea din serviciul militar activ pensia li se calculează din salariul de funcție de care beneficiau la momentul transferului, dacă acesta este mai mare decât salariul de funcție conform postului scriptic la momentul concedierii.

În același mod se calculează și pensiile persoanelor din corpul de ofițeri cu gradul militar de colonel, colonel de poliție, colonel de justiție, colonel al serviciului intern, persoanelor asimilate lor și superiorilor, care sînt transferați în interes de serviciu, pentru motive de sănătate sau limită de vârstă din funcția ce au deținut-o cel puțin trei ani în posturi cu salarii de funcție mai mici și care în ziua transferului aveau dreptul la pensie pentru vechime în muncă.

În conjunctura circumstanțelor constatate și descrise supra raportate la normele de drept enunțate, Colegiul lărgit conchide că, nu are acoperire juridică solicitarea reclamatului.

Referitor la argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, reținute de instanțele ierarhic inferioare precum că Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Centru, nu poate avea calitatea de pârât, Colegiul lărgit precizează că, într-adevăr pct. 5 și 13 sbpct. 2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 937 din 13 noiembrie 2014, stipulează că, Casa Națională este constituită din Aparatul central care își are sediul în mun. Chișinău și înființează case teritoriale de asigurări sociale (în continuare –case teritoriale), fără personalitate juridică, în funcție de numărul sau de structura asiguraților și de complexitatea activității la nivel teritorial.

Casa Națională are în subordine subdiviziuni structurale, care nu are calitate de persoană juridică, numite case teritoriale, create reieșind din necesitatea și eficacitatea acordării serviciilor de asigurări sociale.

Casele teritoriale sînt administrate în mod direct de Casa Națională, își exercită funcțiile sale în conformitate cu actele legislative și normative, precum și cu prevederile prezentului regulament și regulamentului acestora de organizare și funcționare aprobat de directorul general al Casei Naționale.

Casele teritoriale reprezintă Casa Națională în limita competențelor stabilite și își desfășoară activitatea cu respectarea principiului teritorial.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes, consideră necesar de a respinge și restul argumentelor invocate în recurs, cu atât mai mult, că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond sunt întemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama, și a menține decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 258 alin. (3), 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Fiodor Cojocar, reprezentat de avocatul Vitalie Zama.

Se menține decizia din 14 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Cojocar împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Centru cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Victor Burduh